

P E I Z E .

Gesprek op dinsdag 27 september 1966.

De kerk in Peize wordt momenteel gerestaureerd o.l.v. architect Baart; naar verwachting is het werk mei 1967 gereed.

Gesproken is met een speciale restauratiecommissie, waarvan de vertegenwoordiger van de burgerlijke gemeente (Hr Zwart) voorzitter is. De Heer Edskes was tegenwoordig; van OC: gecommitteerde en secretaris.

De orgelzaak is reeds in 1955 bij OC naar voren gebracht. Na door Hr Erné te zijn versloft en ook niet al te vlot te zijn behandeld door Hr Edskes, besloot men in 1963 de OC de rug toe te keren. Met zijn vele contacten in het noorden bleek Hr Edskes toch wel acceptabel en OC stemde in niet de constructie, dat Hr Edskes er privé zou adviseren, doch OC op de hoogte zou houden, resp. hulp van zijn (toenmalige medewerkers-deskundigen) collega's zou verkrijgen.

De orgelzaak kwam op een dood spoor: het orgel (22 st. Hinsch) is nogal verminkt, restauratie zou derhalve een fiks bedrag vergen, terwijl het Rijk slechts voor 30% wilde subsidiëren. De wind is gelukkig om en mede tengevolge van de kerkrestauratie is het Rijk nu waarschijnlijk bereid tot 50% te gaan; overigens subsidieert de provincie zeer behoorlijk en ook de burgerlijke gemeente laat zich niet onbetuigd.

Hr Edskes was inmiddels (mede-) Rijksadviseur geworden de minister heeft er niet in willen toestemmen, dat hij deze zaak bleef behandelen. Gelukkig gevolg: de intussen aangepaste kerkvoogdij besloot weer OC in te schakelen (overigens bleek de destijds ingenomen houding tegenover OC wat al te eigenmachtig optreden van de toenmalige predikant te zijn geweest).

Als eerste punt is besproken de keuze van een orgelbouw-adviseur. In feite had Hr Erné "de oudste rechten" en hij stond dus nummer 1 op de "voordracht". Hr Erné heeft evenwel zelf voor de anti-climax gezorgd: even vóór aanvang van de reis heeft hij gecommitteerde gebeld en blijkbaar geprikkeld door een ~~waar~~ zijn oordeel althans - te vlot verleende subsidie voor restauratie van het Amsterdamse Oudekerks-orgel door Metzler, gaf hij gecommitteerde de balorige raad "zeg maar tegen de kerkvoogden dat ze Bolt nemen als adviseur en Metzler als restaurateur, dan krijgen ze zó subsidie. Ik zal ze zelf wel even bellen." En inderdaad: hij heeft 's middags enkele kerkvoogden gebeld en er één (Hr v.d.Veen) thuis getroffen. Men vond het optreden van Hr Erné onzakelijk en omdat al eerder bezwaren waren gerezen vanwege de publikaties rond de beruchte N.O.V.-rede, achtte men hem niet acceptabel. (Vrolijke noot: men noemde hem de orgel-Koekoek!) Door e.e.a. dreigde het gesprek over de adviseurskeuze al te subjectief te worden. Tenslotte heeft men besloten: als eerst zal OC Hr Engels polsen, voelt deze er niet voor, dan komt Hr Bolt in aanmerking en zou ook dit niet gaan, dan overweegt men OC te vragen om gecommitteerde.

Het tweede punt van de keuze van een orgelmaker. v.Vulpen heeft het orgel gedemonteerd t.g.v. de kerkrestauratie (de nota is nog niet voldaan, omdat v.Vulpen de vervaardigde en in rekening gebrachte tekeningen en opmetingen niet wil afgeven). Men voelde zich derhalve moreel gebonden. Andere goede orgelmakers zijn niet goedkoper, hebben ten minste even lange leveringstermijnen (+ 3½ jaar, is ook termijn waarop op z'n vroegst overheids subsidie er komt) en derhalve besloot men op v.Vulpen, mits er reeds offerte uit de bus komt. Door v.Vulpen is vroeger

van H.

Thans zal nog geen nieuwe offerte worden gevraagd: als er een adviseur is, dan zal er een zgn. restauratieprotokol worden opgesteld (in overleg met rijksadv.) en daaraan kan offerte worden gekoppeld. Overigens kan -volgens Hr Edskes- het OC-rapport uit 1957 als uitgangspunt dienen, ook voor het departement. De kas wordt geres- taureerd o.l.v. de architect en via de kerkrestauratie-begroting. In het vervolg zendt men OC notulen van door rest.cie gehouden vergaderingen:

OC kan er -indien nodig- op inhaken. De adviseur zal t.z.t. ter vergadering worden gevraagd als er orgelkwesties worden behandeld, OC idem bij gebleken noodzaak tot breder overleg.

=====

Desgevraagd deelde Hr Edskes mede, dat de in 1963 door OC bij dept. aanhangig gemaakte kwestie van de subsidiabiliteit van ver- schotten naar verwachting eind dit/begin volgend jaar zal zijn afgedaan (regeling gebonden aan maxima?) Overigens wordt gedacht aan een glijdende schaal voor het honorarium: er zou nog een gesprek met OC over komen.

=====